

Begäran om omprövning av kommunstyrelsens beslut gällande besättande av tjänsten som bildningsdirektör 11.9.2023 § 282

Kommunstyrelsen 20.11.2023 § 392

897/01.01.01/2020

Beredare	förvaltningsdirektör Jaana Suihkonen fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi , tfn 09 29671 (växel)
Beslutsförslag	Förvaltningsdirektör Jaana Suihkonen Kommunstyrelsen beslutar upphäva sitt beslut 11.9.2023 § 282 om besättande av tjänsten som bildningsdirektör och remitterar ärendet för ny beredning för ledigförklarande av tjänsten på nytt.
Behandling	Förvaltningsdirektör Jaana Suihkonen fungerade som föredragande under denna paragraf och presenterade ärendet vid sammanträdet. Kommunfullmäktiges II vice ordförande Minna Hakapää anlände till sammanträdet under behandlingen av denna paragraf kl. 15.10.
Beslut	Kommunstyrelsen beslutade enhälligt enligt förslaget.
För kännedom	alla som sökt tjänsten
Redogörelse	Motiveringar till beslutsförslaget:

Rätt att framställa en begäran om omprövning och tidsfrist:

Enligt 137 § i kommunallagen får omprövning begäras och kommunalbesvär anföras av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmarna. En begäran om omprövning ska enligt 138 § i kommunallagen framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Enligt 19 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet anses en handling ha blivit delgiven den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas.

Beslutet har delgetts ändringssökanden per e-post 19.9.2023 och omprövningsbegäran har inkommit till kommunens registratur 6.10.2023. Den som framställt omprövningsbegäran är part i ärendet och omprövningsbegäran har gjorts inom den fastställda tidsfristen. Omprövningsbegäran tas således till prövning.

Det centrala innehållet i omprövningsbegäran

Ändringssökanden kräver att beslutet upphävs som lagstridigt och att han väljs till tjänsten som en mer meriterad sökande. Ändringssökande anser att beslutet strider mot de allmänna rättsskyddsprinciperna inom god förvaltning och att beslutsfattandet innehåller både form- och sakfel.

I omprövningsbegäran lyfts fram att i besättandet av tjänsten som bildningsdirektör fungerade kommundirektören som föredragande och att kommundirektören också i den till tjänsten valda personens ansökan angetts som referens. Därför kan man inte anta att föredraganden har agerat opartiskt i föredragningen av ärendet. Ändringssökanden hänvisar

till jävsgrunderna i förvaltningslagen och till kraven om förvaltningens opartiskhet.

I omprövningsbegäran framförs vidare att lagstiftningen förpliktar att man i valet av tjänsteinnehavare tillämpar de allmänna utnämningsskälerna i 125 § i grundlagen och genom att utvärdera vem av sökandena som är den mest meriterade. Meriterna ska utvärderas särskilt i förhållande till de viktningar som arbetsgivaren meddelat och som framgår av ansökningsannonsen. Ändringssökanden anser att kommunstyrelsens beslut om val av tjänsteinnehavare strider mot 125 § i grundlagen.

Ändringssökanden har utvärderat sina meriter i förhållande till den till tjänsten valda personens. Då ansökningstiden gick ut har ändringssökanden haft erfarenhet av att sköta tjänsten som bildningsdirektör och sektordirektör, medan den till tjänsten valda personen inte har sådan erfarenhet. Ändringssökanden har längre erfarenhet av ledningsuppgifter inom kommunal förvaltning, med omfattande behörighet vad gäller utbildning, mer omfattande kännedom om sektorn och erfarenhet av informationsledarskap. I ändringssökandens lämplighetsbedömning har inte framkommit något sådant som skulle kunna medföra olägenheter eller utgöra en riskfaktor för skötandet av tjänsten som bildningsdirektör.

Ändringssökandens modersmål är svenska och han har språkexamina för statsförvaltningen i finska (utmärkta kunskaper). Den till tjänsten valda personens modersmål är finska och enligt hennes egen bedömning (LinkedIn) är hennes kunskaper i svenska begränsade. Ändringssökanden för fram att intervjugruppen i sin jämförelse mellan sökandena konstaterat att den till tjänsten valda personens språkkunskaper är de sämsta av de fyra toppkandidaterna.

I omprövningsbegäran lyfts fram att medlemmarna i intervjugruppen har utvärderat sökandenas lämplighet för tjänsten med ett poängsättningssystem enligt vilket sökanden har ställts i ordning vad gäller de kritiska framgångsfaktorerna. Ändringssökanden ifrågasätter intervjugruppens kompetens för att tolka lämplighetsbedömningen. Poängsättningen har inte varit objektiv, utan poängen har delats ut så att man fått det resultat man vill ha. Lösningen kan heller inte grundas på sådana kriterier som inte nämnts i ansökningsannonsen, utan sökandena ska utvärderas i förhållande till de i förväg fastställda valkriterierna och de konkreta arbetsuppgifterna.

Ändringssökanden anser dessutom att kommunstyrelsens beslut strider mot det i diskrimineringslagen fastställda förbudet om diskriminering på grund av språk. Eftersom kommunstyrelsen till tjänsten valt en person som inte uppfyller tjänstens språkkrav, har man agerat lagstridigt och diskriminerat ändringssökanden som sökande.

Ändringssökanden kräver att kommunstyrelsens beslut om besättning av tjänsten som bildningsdirektör inte verkställs innan avgörandet gällande omprövningsbegäran vinner laga kraft.

Omprövningsbegäran ingår som tilläggsmaterial till detta beslutsförslag.

Rättslig bedömning av ärendet

Enligt 6 § i förvaltningslagen ska en myndighets åtgärder vara opartiska. Om jäv regleras i 27 § i förvaltningslagen och enligt paragrafen får en

tjänsteman inte delta i behandlingen av ett ärende eller vara närvarande vid behandlingen, om tjänstemannen är jävig.

Enligt förvaltningslagens förarbete (RP 72/2002 rd, 27 §:s detaljmotivering) är de uttryck som i bestämmelsen används i fråga om deltagande i och närvaro vid behandlingen av ett ärende innehållsmässigt omfattande. Med dem avses inte endast själva beslutsfattandet, utan också åtgärder som omedelbart föregår avgörandet, beredning och föredragning av ärende.

I 28 § i förvaltningslagen stadgas om jävsgrunder. Enligt lagrummets första moment, andra punkt är en tjänsteman jävig om tjänstemannen eller en närstående till honom eller henne biträder eller företräder en part eller den för vilken avgörandet i ärendet kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada (s.k. ombudsjäv). Enligt punkt 7 är en tjänsteman dessutom jävig om tilltron till tjänstemannens opartiskhet av något annat särskilt skäl äventyras (s.k. generalklausul om jäv).

Enligt förvaltningslagens förarbete (RP 72/2002 rd, 28 §:s detaljmotivering) innehåller momentets 7:de punkt en generalklausul om jäv. Enligt nämnda lagrum är en tjänsteman jävig, om tilltron till hans opartiskhet av något annat särskilt skäl äventyras. Frågan om s.k. jäv i andra instans ska bedömas med stöd av generalklausulen. Med jäv i andra instans avses att tjänstemannen har deltagit i en tidigare behandling av ärendet hos en lägre myndighet. Jäv som beror på att tjänstemannen har avgett ett utlåtande eller framfört sin åsikt i ett ärende som det har ankommit på en annan myndighet att avgöra har av hävd jämvänts med jäv i andra instans. Generalklausulen om jäv kan ibland också tillämpas som kompletterande grund i situationer där en eller flera av de andra uttryckliga jävsgrunderna inte förverkligas, men i situationen ändå förekommer drag som kan jämföras med dem.

I Vasa förvaltningsdomstols avgörande 14.04.2011 11/0168/3 handlade det om en liknande situation, då person A som sökt en tjänst i församlingen har angett kyrkorådets vice ordförande som referens i sin ansökan. Sökande B hade begärt omprövning av kyrkorådets beslut om valet av A och kyrkorådets vice ordförande som angetts som referens hade inte deltagit i beslutsfattandet i fråga. Kyrkorådets vice ordförande som fungerat som referens hade ändå deltagit i kyrkorådets behandling av omprövningsbegäran och efter att det tidigare beslutet upphävts på grund av en formalitet föreslagit att A väljs till tjänsten.

Förvaltningsdomstolen konstaterade att referensen i utgångsläget förordar en kandidat i tjänstevalet och att referensens ställning således påminner om en situation där personen biträder eller företräder parten. Tilltron till kyrkorådsmedlemmens opartiskhet hade äventyrats på det sätt som avses i förvaltningslagen 28 § 1. mom. punkt 7, när en person som utsetts som referens deltagit i beslutsfattandet i valet av tjänsteinnehavare, där hen fungerat som en av sökandenas referens. Kyrkorådets vice ordförande har således varit jävig.

Hörande av part

Enligt 34 § 1 mom. i förvaltningslagen ska en part innan ett ärende avgöres tillfälle att framföra sin åsikt om ärendet och avge sin förklaring med anledning av sådana yrkanden och sådan utredning som kan inverka på hur ärendet kommer att avgöras.

Ett ärende får enligt 34 § 2. mom. punkt 5 i förvaltningslagen avgöras utan ett hörande, om hörandet är uppenbarligen onödigt.

I ärendet har det ansetts finnas behov av att höra den till tjänsten valda personen. Hon har sänts en skriftlig begäran om hörandet 2.11.2023. Den som ska höras gav inte inom tidsfristen ett bemötande till begäran om hörandet. Hörande av de andra sökandena har enligt 28 § 2 mom. punkt 5 i förvaltningslagen ansetts vara uppenbart onödigt, eftersom de inte begärt omprövning av kommunstyrelsens beslut 11.9.2023 § 282 som gäller besättande av tjänsten som bildningsdirektör och beslutet inte direkt påverkar deras rättsliga ställning.

Slutsatser

Enligt 144 § i kommunallagen tillämpas på begäran om omprövning, till den del något annat inte föreskrivs i kommunallagen, det som föreskrivs i förvaltningslagen.

I § 49 g i förvaltningslagen bestäms att när myndigheten tagit upp en begäran om omprövning kan den ändra eller upphäva förvaltningsbeslutet eller avslå begäran om omprövning. Enligt lagens förarbete (RP 226/2009) kan ärendet vid sidan av upphävande återförvisas för ny behandling till den myndighet som i första instans har fattat beslutet.

Kommunstyrelsen anser med hänvisning till det ovan nämnda, att tilltron till föredragandens opartiskhet har äventyrats på det sätt som avses i 28 § 1 mom. punkt 7 i förvaltningslagen då hon i ansökan för den till tjänsten valda personen har angetts som referens. Med hänvisning till Vasa förvaltningsdomstols ovannämnda avgörande kan man konstatera att i uppfyllandet av jäv enligt generalklausulen beaktas det att fungerande som referens också påminner om en annan jävsgrund, där en tjänsteman skulle vara jävig om hen biträder eller företräder en part eller den för vilken avgörandet i ärendet kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada. Kommunstyrelsen konstaterar dessutom att fungerande som referens kan likställas med den situation som nämns i förarbetet för 28 § i förvaltningslagen där en tjänsteman har framfört sin åsikt i ett ärende som det har ankommit på en annan myndighet att avgöra.

Utgående från det ovannämnda anser kommunstyrelsen att det i beslutsfattandet skett ett förfaringsfel och därför ska beslutet upphävas och remitteras för ny beredning för att ledigförklara tjänsten på nytt. Skötseln av tjänsten har innan det lagakraftvunna valet av tjänsteinnehavare genomförts med tillfälliga tjänstearrangemang och grundar sig på ett separat beslut.

Kommunstyrelsen anser att det i det här skedet inte finns behov av att ta de andra i begäran framförda aspekterna till prövning eftersom beslutet och till följd av det valet av tjänsteinnehavare upphävs på grund av förfaringsfelet som beror på generalklausulen om jäv. Kommunstyrelsen uppmanar att man då tjänsten ledigförklaras på nytt, i behövlig omfattning också beaktar de övriga aspekterna som framförts i omprövningsbegäran.

Tilläggsmaterial: Omprövningsbegäran (inkommit 5.10.2023)